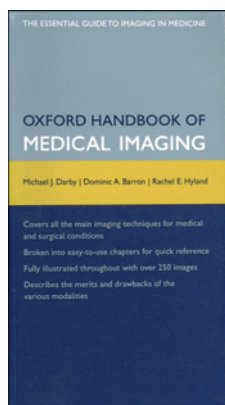

Hendig bok om medisinsk bildediagnostikk

Michael J. Darby, Dominic A. Barron, Rachel E. Hyland, red.
Oxford handbook of medical imaging
 440 s, tab, ill. Oxford: Oxford University Press, 2011. Pris GBP 30
 ISBN 978-0-19-921636-9

Forfatterne ønsker at boken skal være nyttig for yngre leger og andre som trenger veiledning i dagens raskt økende bildediagnostiske muligheter.

Denne er en oppslagsbok. Formatet passer i en lomme i en legefrakk, og boken er godt innbundet med myke plastpermer. Kvaliteten på bildene varierer. Vanlige røntgenbilder og gjennomlysningsbilder er ofte gjengitt med svært lav kvalitet, mens MR- og ultralydbilder er brukbare.

De tre forfatterne er alle praktiserende radiologer ved Leeds Teaching Hospitals i Storbritannia. De tar ikke mål av seg til å gi autoritative råd om hva som er beste undersøkelse i gitte kliniske situasjoner, eller å lære bort vanskelige klinisk-radiologiske utredningsalgoritmer.

Boken er organisert etter organsystemer, og forfatterne dekker de aktuelle modalitetene og deres relevans til utvalgte kliniske situasjoner. For hvert organsystem er det tre separate seksjoner.

I den første seksjonen, *Differential diagnosis*, presenterer forfatterne vanlige bildediagnostiske funn, som tumor på halsen eller forkalkninger i urinveiene. I den andre seksjonen, *Presenting syndroms*, lister de opp de vanligste symptomene, som heshet eller hematuri. Her gjennomgår de også de vanligste modalitetene og undersøkelser som er aktuelle, og deres sterke og svake sider. I den tredje seksjonen, *Conditions*, tar forfatterne for seg de vanligste bildediagnostiske funnene og differensialdiagnoser for et utvalg vanlige eller viktige lidelser, som MR av kreft i epipharynx eller CT av ureterkonkrement.

Kapitlene er inndelt i luftveier, karsykdommer, nevrologiske tilstander, øre-nese-hals, urogenitale problemer, muskel- og skjelettsykdommer, gastrointestinale sykdommer og brystproblematikk. Det er også et innledende kapittel om de forskjellige bildedannende teknikkene. Det er bare ett kapittel om traumer, og det er inndelt i kroppsområder.

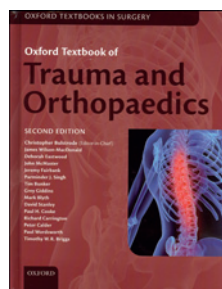
Bildediagnostikk spiller en stadig viktigere rolle i diagnostikk, terapievaluering og kontroll. Nye muligheter kommer jevnlig til. Derfor er riktig bruk av bildediagnostikk viktig. Det hjelper også for både den kroniske underkapasiteten og en eventuell dårlig strålehygiene. Tilnærmingen med det kombinerte utgangspunktet av et klinisk bilde og så radiologisk løsning synes nyttig. Det faglige perspektivet er svært bredt, og det begrenser nok nytten av boken. Med den medisinske spesialiseringen vi har, vil store deler av boken være uinteressant for mange. Men leger i spesialisering i radiologi kan ha glede av den, og også turnusleger og ivrige studenter kan finne den nyttig.

Personlig vil jeg heller få tilgang til de delene av boken som jeg er interessert i, på mitt sju tommers nettbrett, som også passer i frakkelommen. Det er lettere å bære, enkelt å oppdatere og kan brukes til andre ting.

Jarl Å. Jakobsen

Avdeling for radiologi og nukleærmedisin
 Oslo universitetssykehus, Rikshospitalet

Godt oppslagsverk om traumer og ortopedi

Christopher Bulstrode, red.
Oxford textbook of trauma and orthopaedics
 2. utg. 1 776 s, tab, ill. Oxford: Oxford University Press, 2011. Pris GBP 295
 ISBN 978-0-19-955064-7

Denne er et oppslagsverk om skader og tilstander i muskel- og skjelettsystemet. Den viktigste målgruppen er ortopeder i utdanning og ortopeder som ønsker å ha et oppslagsverk om alle relevante temaer i ortopedien. Boken er godt egnet for medisinstudenter, fysikalsk-medisinere og ikke minst allmennleger som ønsker et oppslagsverk for alt innen muskel- og skjelettsystemet.

Boken er inndelt i 14 deler. I den første delen tar forfatterne for seg basale og viktige temaer av mer generell karakter. De andre delene omtaler tematiske og organspesifikke områder som tumorer, columna, skulder, albue, hånd/håndledd, hofte, kne, fot, medisinske sykdommer med konsekvenser for skjelettet, infeksjoner/amputasjoner/proteser og traumer. Til sist er det to deler om barneortopedi og barnetraume.

Verket har omtrent 2 000 illustrasjoner fordelt på ca. 1 800 sider. Papiret er godt, og innbindingen er funksjonell. Indeksen er god. I tillegg er boken også tilgjengelig på nettet.

Ambisjonen til forfatterne speiles i den første delen, som handler om hvordan man skal utøve klinisk medisin med vekt på forskningsbasert praksis, etikk og involvering av pasienten. De ønsker å tilby et oppslagsverk som skal være et godt verktøy for kunnskapsøk som grunnlag for gode beslutninger om behandling av sykdommer og skader i bevegelsesapparatet.

De ca. 275 internasjonalt anerkjente forfatterne kommer fra alle verdensdelene. Forfatterlisten består også av anerkjente forskere innenfor andre deler av medisinen når ikke rene ortopediske temaer omtales. Boken er systematisk og oversiktlig oppbygd med vekt på anatomi der det er viktig for å forstå tilstanden/skaden, klassifisering, biomekanikk, diagnostikk (klinisk og adekvat supplerende diagnostikk) og behandling (konservativ og kirurgisk). Traumer utgjør den største delen på omtrent 600 sider, noe som tilsvarer nesten en tredel av verket.

Boken er lett å orientere seg i og synes godt oppdatert på moderne diagnostikk/behandling, bedømt ut fra de områdene jeg selv kjenner best. I hvert tema er det konsekvent brukt bokser med et poengtert og godt oppsummert budskap. Likeens brukes det godt med illustrasjoner der de er bedre egnet til å belyse et forhold enn ord. Språket er i hovedsak enkelt og klart slik at boken er lettlest. Et verk på 1 800 sider med et mål om å dekke alle deler av dette store fagfeltet har naturligvis begrensninger. Leseren vil i liten grad finne beskrivelser av tilganger og detaljer for operative prosedyrer.

Denne er et verk som så absolutt fortjener utbredelse blant målgruppene. Det bør være tilgjengelig ved alle avdelinger som driver med behandling innenfor muskel- og skjelettområdet, og fortjener plass hos alle som driver aktivt innenfor fagområdet.

Olav Røise

Akuttklinikken
 Oslo universitetssykehus